

To pomlad je minilo 450 let od kar se je v Rašici rodil Primož Trubar. (Berite članek na 3. strani)

Konferenca SZDL Ribnice

Preteklo nedeljo je bila v Ribnici občinska konferenca SZDL. Med drugimi gosti se je udeležil konference tudi član Okrajnega odbora SZDL Ljubljana Lado Mazovec. Poročilo o delu občinskega odbora Socialistične zveze je podala sekretarka Milena Borovec in je poleg političnih vprašanj zajela tudi gospodarska in organizacijska vprašanja.

Tovarišica Borovec je v go. spodarskem delu referata prikazala, da je merilo gospodarske moči občine ustvarjeni narodni dohodek. V občini Ribnica je znašal narodni dohodek leta 1957 v vseh panogah gospodarstva skupno 424 milij. 75.000 din.

Precejšnji izdatki so bili za socialno varstvo, zdravstvo, šolstvo,

prosveto in kulturo državno upravo ter dotacije organizacijam in društvom v skupnem znesku 36 milijonov din ali 73,5% vseh proračunskih sredstev. Za gospodarske in negospodarske investicije, kot na primer za gradnjo šole v Dolnji vasi, krajevnim odborom in za komunalne potrebe pa je bilo porabljenih 13.000.000 din ali 26,5%.

V referatu je bil kritično podan pregled dela občinskega odbora SZDL, manj pa je bilo analizirano delo osnovnih organizacij na vasi. Prav na vasi pa se vsakodnevno pojavljajo raznovrstni, predvsem pa gospodarski problemi, o katerih so razpravljale organizacije na vasi, manj pozornosti pa so posvečali političnim vprašanjem.

Pri Obč. odboru SZDL je bil

ustanovljen politični aktiv, ki je preko Ljudske univerze v zmskem času leta 1956-57 organiziral razna predavanja, medtem ko v zimskem času leta 1957-58 predavanj ni bilo ker ni bilo za te namene finančnih sredstev.

V poročilu je bilo tudi navedeno, da so se pri delu najslabše izkazale organizacije SZDL v Hrovači, Sajevcu, Nemški vasi, Kotu, Slatniku in Jurjevi; najboljše organizacije pa so v Gorenji vasi, Ribnici in Grčaricah.

Nadalje je bilo o delu Socialistične zveze poročano, da je bila v preteklem letu največja naloga volitve odbornikov v ObLO. Volitve so lepo uspeli, udeležilo se jih je 84,9% vseh volilnih upravičencev, še lepši uspehi so bili doseženi pri letošnjih volitvah v Republiško in Zvezno skupščino.

Društveno upravljanje je zajelo širok krog ljudi. Razveseljivo je, da sodeluje v teh organih večje število mladine in žena. Pri ObLO je 13 svetov, v katerih sodeluje 91 državljanov. Poleg tega so še komisije pri ObLO, šolski odbori, krajevni odbori itd., v katerih sodeluje 200 državljanov. V štirih delavskih svetih in upravnih odborih sodeluje 109 delavcev in uslužbencev. Če prištejemo k temu še člani UO kmetijskih zadrug vidimo, da sodeluje v organih družbenega in delavskega upravljanja 450 državljanov, ali 10% vseh volivcev.

V ribniški občini je 21 osnovnih organizacij SZDL z 2004 člani, ali 50% vseh volivcev.

V razpravi je predsednik ObLO Stane Ilc nakazal delegatom celotno problematiko dela ljudske oblasti, predvsem pa se je zadržal pri komunalnih vprašanjih in občinah.

Razpravljali so tudi o kooperaciji med kmetovalci in zadrugami. Poudarjeno je bilo naj pri tem ni SZDL vso pomoč. Nadalje so govorili o vlogi žena zadrug, ki potrebujejo več pomoči od organizacij SZDL. (Nadalj. na 2. strani)

STROJNI SERVISI

Z razvojem kmetijstva in povečanjem števila kmetijskih strojev je povezana organizacija strojnih servisov. V načrtu je da bosta strojne servise dobila Ribnica in Dobropolje. To bi bilo za naše kmetijstvo vsekakor velika pridobitev.

OBNOVA GOZDOV

Na območju Gospodarske poslovne zveze Kočevje, ki deluje na območju bivšega okraja, nameravajo letos obnoviti 189 ha gozdnih površin. Posejati bodo 484 kg semen, posadili pa 767.500 komadov raznih sadik gozdnega drevja. Stroški za omenjena dela bodo predvidoma znašala nad 7.200.000 din.

Tekmovanje v Velikih Laščah

Praznično razpoloženje v pričakovanju Dneva mladosti se je v Velikih Laščah pričelo v soboto popoldne s pionskim šahovskim dvobojem in pregledom motoristov, pripravljenih za nastop naslednjega dne.

Dobro izbran in vestno pripravljen pionski program je v nedeljo dopoldne že ob 9. uri zvalil rekordno število gledalcev v zadržno dvorano v Velikih Laščah. S pionskimi točkami in igricami so pionirji zadržali gledalce do 10.30 ure. Takoj, ko smo stopili iz dvorane zadržnega doma, se nam je mudil zanimiv pogled na tekmovalce, prostovoljno gasilcev v spušcanju po vrvi, prehod čez brv, preskok ovir in podobno. Zelo zanimiv je bil tudi nastop pionirjev članov PGD s točk. ko napad na požar.

Kratek opoldanski premor smo izkoristili v pričakovanju, kaj bo pokazala Ljudska tehnika. Ze precej nervozni zaradi enourne zamude smo ob 15. uri pričakali na startu pri gasilskem domu v Laščah motoriste, ki so v poljevi vožnji z različnimi vozili in v spretostni vožnji zabavali gledalce do 17. ure. Najbolj zanimivo pri tem je bilo gledati živčnost vozačev na starih vozilih, ko so gledali kako njihova vozila drugo za drugim odpovedujejo.

Letni oddih

Smu pred sezono letnih dopustov in ker se dogaja, da ljudje z isto delovno dobo in isto kvalifikacijo v raznih podjetjih imajo enak dopust je prav, da se o tem seznanimo z zadnjim Navodilom o določitvi plačnega letnega dopusta.

V tem Navodilu, ki je izšlo v zadnjem Uradnem listu FLRJ in ga je podpisal sekretar Zveznega izvršnega sveta za delo v soglasju z osrednjimi organi sindikalne organizacije, je določeno:

Daljši letni oddih od tistega, ki je predpisan z zakonom o delovnih odnosih, lahko dobijo delavci in uslužbenci, ki delajo v posebnih pogojih, in sicer na tistih delovnih mestih,

— na katerih se za čas zaposlitve računa s povečanim trajanjem po predpisih o pokojninskem zavarovanju,

— na katerih je po zakonu o delovnih odnosih prepovedano delati ženam in mladini,

— na katerih je predpisan skrajšan delovni čas,

— na katerih so delavci izpostavljeni nevarnosti poklicnih obolenj in na katerih so stalno v večji meri izpostavljeni zdravju škodljivim delovnim pogojem,

— na odgovornejših delovnih mestih in na tistih, na katerih terja delo večji intelektualni in fizični napor tudi izven delovnega časa. Tu so mišljeni tudi invalidi v delovnem razmerju matere z otrokom do 8 mesecev in matere z dvema ali več otroki do 7 let starosti.

Vsem tem je moč podaljšati letni oddih največ do šest delovnih dni. Letni oddih za delavce v teh pogojih lahko znaša: do 5 let delovnega staža 18 delovnih dni, do 15 let staža 24 delovnih dni, do 25 let pa 30 delovnih dni.

Odgovorni voditelj v podjetju ali ustanovi mora pred določitvijo števila dni oddiha upoštevati mnenje sindikalne podružnice.

Po končanih tekmah, v katerih je med motoristi pokazal največje sposobnosti kot vozač Franc Dolšina iz Vel. Lašč, so se laškimi tekmovalcem pridružili še motoristi iz Dobropolja in v paradižni vožnji po občini zaključili svoj program športnih prireditev.

Medtem ko so motoristi kazali svoje spretnosti, so se na nogometnem igrišču v Laščah odigrale tekme med Vel. Laščami in Ribnico z rezultatom 1:4. S tem je bila proslava Dneva mladosti končana.

SVETI PRI OBČINI

Pri Občinskem ljudskem odboru Kočevje deluje 13 svetov, v katerih aktivno sodeluje 119 državljanov. Delo svetov postaja vse pomembnejše. Sveti delajo na področju gospodarske, prosvetne, zdravstvene, socialne, komunalne in športne dejavnosti. Vsi sveti aktivno delajo. Vsi važnejši sklepi in predlogi svetov se obravnavajo na sejah ljud-

Šalka vas je lepo naselje v neposredni bližini Kočevja. Prebivalstvo je bilo pred vojno pretežno nemško narodnosti in se je največ bavilo s kmetijstvom. Danes prebivajo v Šalki vasi sami Slovenci, delavci kočevskega rudnika in deloma tudi »Tekstilane«. S kmetijstvom se bavijo danes samo še nekateri priložnostno. S prihranki, prisluženi v potu svojega obraza in žuljavih rok, so skrbni rudarji in drugi delavci odkupili od države vse hiše, jih obnovili in ustvarili lepo in udobno prebivališče sebi in svojim družinam. Če greš skozi vas imaš vtis, da vladata v vasi zadovoljstvo in složno življenje.

Da bi tega lepega razpoloženja nihče ne motil, za to skrbj domače

Zlati jubilej gasilcev v Šalki vasi

Prostovoljno gasilsko društvo s svojim gasilskim prizadevanjem, posebno komisto pa še s svojo preventivno službo.

Kronika nam pove, da je bil prvi požar zabeležen leta 1879 dne 23. avgusta. Prav gotovo so bili požari tudi prej, največji pa je bil 4. julija 1880, ko je pogorela cela vas; pogorelo je 78 poslopij. Požari, ki so sledili pozneje, so danes sicer bolj redki, ker jih prepreči skrbna gasilska preventivna služba, vendar pa ne vemo niti trenutka, kdaj nas lahko zadene nesreča.

Pri vsakem požaru so prebivalci težko prizadeti, še posebno pa, če pogori cela vas, ko si drug drugega ne moremo pomagati. Razumljivo je, da je to stanje povzročalo

velike skrbj vaščanom in zato so se pred 50 leti zbrali vaščani in ustanovili svoje lastno gasilsko društvo, ki deluje od tega časa dalje in obstoji še danes.

50 let se deluje Prostovoljno gasilsko društvo v Šalki vasi neumorno in požrtvovalno. Mnogokrat je že nudilo svojo pomoč ljudem v nesreči in je vedno pripravljeno stopiti v akcijo ne glede na vremenske razmere, na čas in zdravje svojega moštva.

V nedeljo, dne 15. junija, praznuje Prostovoljno gasilsko društvo v Šalki vasi svoj zlati jubilej in bo priredilo celodnevno proslavo, dopoldne s slavnostnim programom, popoldne pa s prosto zabavo.

Iz hvaležnosti za neumorno prostovoljno delovanje in za človekoljubno prizadevanje se bomo prav vsi z veseljem pridružili slavljenjem, zlasti še, ker bo društvo ob tej svečanosti tudi razvilo svoj društveni prapor, ki so ga poklonili društvu hvaležni prebivalci Šalke vasi. — Na pomoč! F.P.

Deset let „Splošnega krojaštva“

V hudem konkurenčnem boju in v delu prekaljen je kolektiv »Splošnega krojaštva« te dni praznoval svoj desetletni jubilej. To je tudi edini kolektiv te vrste v bivšem kočevskem okraju, ki je ostal v družbenem sektorju, saj se kolektiv zaveda, da tu ne išče samo svojih lastnih koristi, temveč je predvsem zato, da s svojimi kvalitetnimi uslugami zadovolji potrošnike.

Pod strokovnim vodstvom tov. Antona Glada, ki je obenem tudi njegov ustanovitelj, dosega kolektiv iz leta v leto vidnejše rezultate.

Planiran finančni plan za leto 1957 je presežen od 2.700.000 din na 3.413.000 din, kar je z ozirom na utare in obrabljene stroje lep uspeh.

Delavsko samoupravljanje je gotovo važen činitelj da podjetje uspešno posluje in napreduje. Problemi, ki nastajajo v podjetju, se soglasno rešujejo s celotnimi kolektivom ter tako prihaja do izraza: »tovarne in podjetja delavcem v upravljanje«.

PAŠNIKI

Kjer ni urejenih pašnikov, tudi živinorej ne more dobro napredovati. Zato imajo naše zadrug v načrtu, da bo letos v privatnem sektorju urejeno 220 ha pašnikov.

K uspehu v podjetju je v veliki meri tudi pripomogla tesna povezava med sindikalno podružnico in podjetjem. V njej so poleg Splošnega krojaštva vključeni še: Žensko krojaštvo, Frizerski salon in privatni obrtniki.

Delovnemu kolektivu ob desetletnici čestitamo

Denarni pokazatelji Rudnika Kočevje

Lani so v kočevskem rudniku presegli proizvodnjo za 5,3 %. Odkopali so 8 tisoč ton premoga več kot so planirali, skupaj 158.240 tisoč ton dobrega premoga. Napisano v dinarjih znaša to:

Skupni dohodki	692.462.873 din
skupni stroški	362.751.161 din
Čisti dohodek	329.711.712 din
Stroški so bili naslednji:	
Materijski stroški	270.439.862 din
Amortizacija	68.250.317 din
Obresti na osnovna sredstva	7.218.064 din
Obresti na obratna sredstva	2.499.132 din
Zemljarina	877.000 din
Prispevki za kadre	6.566.377 din
Članarina združenju	1.059.655 din
Prometni davek	1.308.762 din
Sklad za prosto razpolaganje	28.378.537 din
Osební dohodek	292.900.680 din

Gradnje na posestvih

Na posestvih socialističnega sektorja v občini Kočevje bodo letos

nabavili, zgradili in uredili delno z lastnimi sredstvi, delno pa z investicijskimi krediti naslednje:

Nabavili bodo aparate za strojno mložo v skupni vrednosti 13.000.000 din in plemensko živino v skupni vrednosti 25.000.000 din; zgradili bodo mlekarino in predelovalnico mleka v Kočevju (z izgradnjo so začeli že leta 1957). Gradnja in naprave za predelovanje mleka bodo stale 144.700.000 din.

V Starem logu bodo zgradili cisterno za vodo, kar bo terjalo 800.000 din, pri Mlaki in Cvišlerjih pa dve sušilnici za žito. Gradnje bodo stale 3.000.000 din. Nadalje je v načrtu dograditev cisterne za vodo v Polomu, za kar bo potrebno 1.500.000 din, dograditev hleva za 100 glav goveje živine v Cvišlerjih v vrednosti 4.000.000 din, gradnja vodovoda in napajališča v Knežji lipi ter zbiralnice mleka v skupni vrednosti 5.300.000 din.

V Levoldu je v načrtu dograditev hleva za 100 glav goveje živine v vrednosti 3.500.000 din in drugo.

Travni gori in travnogorski gozdovi bodo nudili vsakemu mnogo užitkov in lepote.

Z ureditvijo ceste do Doma bo dostop na Travno goro mogoč tudi z motornimi vozili, pa tudi pešhojo od katerekoli smeri na Travno goro bo zmogel vsak kdor je le količkaj pri zdravju.

Travna gora vas vabi. Pridite in si oglejte lepote tega lepega koščka slovenske zemlje! Kdor jo bo obiskal enkrat, se bo sigurno še povrnil in si v tihoti gozdov nabiral novih moči in zdravja. Dom na Travní gori bo odprt vsem in ob vsakem času.

—žem—

PO SVETU

Po sedmih tednih najhujše politične krize je Francija dobila novo vlado, zatem ko so stranke demokratskega centra pustile desničarskim strankam in v francoskem parlamentu izglasovale investituro novi vladi pod vodstvom generala De Gaullea. Ob imenovanju za predsednika vlade je ta objubil, da bo spoštoval ustavo in republikanske svoboščine, zahteval pa je za svojo vlado posebna pooblastila za prihodnjih 6 mesecev.

Takoj po izvolitvi je general De Gaulle obvestil predsednika tunizijske vlade in maroškega kralja, da bo v prihodnjih tednih sam obiskal obe deželi in skušal na kraju samem urediti odnose, ki jih imata ti dve deželi s Francijo. Te dni je bil general tudi v Alžiru. Francija od izida tega obiska pričakuje predvsem pomirjenje med vlado in vojsko ki je zapretela, da bo nasilno prevzela oblast v Franciji.

V Varnostnem svetu so razpravljali o pritožbi Tunizije in zahtevi te dežele, da zaščiti Tunis pred francosko napadalnostjo. Znano je namreč, da so na tunizijskem ozemlju še vedno številna francoska vojaška oporišča in da imajo Tunizijci izredno malo orožja, tako da je francoska vojska v položaju, da lahko v dveh, treh dneh neodvisni Tunis zlahka spremeni v svojo kolonijo.

Miru ni tudi v arabski državici Libanon. Vse kaže, da je vodstvo opozicijskih strank v celoti izgubilo kontrolo nad potekom upora. Po-

gajanja, ki tečejo med vlado in opozicijo, niso dala nobenih rezultatov. Predsednik libanonske republike se še vedno ni odločil, ali naj dovolji poveljniku oboroženih sil, da sestavi novo vlado. Pritožba Libanona, da je Združena arabska republika pomagala izvesti upor v tej deželi, pride te dni pred Varnostni svet.

Vodja ciprskih Grkov Makarios se te dni mudi v Egiptu. Novinarjem je izjavil da je edina realna možnost za ureditev ciprskega vprašanja ta, da pride do pogajanj med zastopniki ciprskega prebivalstva in vlado Velike Britanije.

Predsednik finske republike je te dni obiskal Sovjetsko zvezo. Ob zaključku obiska je bilo, kot je to običaj, objavljeno uradno sporočilo, v katerem je med drugim rečeno, da bo Sovjetska zveza dala Finski na razpolago dolgoročni gospodarski kredit v vrednosti 450 milij. rubljev. To sporočilo o izredno velikem kreditu je toliko bolj zanimivo, ker je pred nekaj dnevi vlada Sovjetske zveze obvestila našo vlado, da nam ne more dati že prej dogovorjenega kredita za izgradnjo aluminijanskega kombinata in velike tovarne za umetna gnojila, ker da sredstva nujno potrebuje za izgradnjo kemične industrije doma.

Eden ameriških demokratskih senatorjev je pred dnevi predlagal, da naj ne bi čakali, da pride do konference na najvišji ravni, temveč naj bi pripravili več konference na pol poti. Prva taka konferenca naj bi bila v Evropi in na njej naj bi sodelovali vsi zainteresirani evropski narodi, vendar brez Sovjetske zveze in ZDA. Ti dve deželi naj bi bili le opazovalca. Podobne konference naj bi po tem predlogu pripravili za Bližnji in Daljni vzhod.

Po obvestilu sekretarja za informacije v našem sekretariatu za zunanje zadeve bo julija meseca obiskal Jugoslavijo predsednik Zdr. žene arabske republike Naser. Niso pa potrjene vesti, da se bo pri nas istočasno mudil tudi indijski predsednik vlade Nehru.

Predsednik sovjetske zveze Hruščev je v odgovoru na Eisenhowerjevo pismo pristal na ameriški predlog, da se v Ženevi sestanejo tehnični strokovnjaki Sovjetske zveze, ZDA in drugih dežel in proučijo možnosti za uvedbo kontrole nad atomskimi polizskami v vojaške namene.

V nedeljskih volitvah so na Švedskem ponovno zmagali socialni demokraci in na ta način obnovili svojo že več deset let dolgo vladavino. Na volitvah v Belgiji pa so zmagali katoličani pred socialisti.

Zunanjepolitični komentar

ENA OD OBLETNICO

Te dni je minilo tri leta, odkar je bila v Beogradu podpisana tako imenovana beogradska deklaracija. S to deklaracijo je po sedmih letih nenormalnih odnosov med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo prišlo do ureditve meddržavnih in medpartijskih stikov s tem pa je tudi nastopilo razdobje ugodnejšega mednarodnega vzdušja. Mednarodno delavsko gibanje in mednarodna javnost sploh sta zelo ugodno ocenila izboljšanje odnosov med tema dvema deželama. Ves svet je v tem videl novo politiko Sovjetske zveze, ki je bila tako svečano proglašena na XX. kongresu KP Sovjetske zveze.

Poznejša moskovska deklaracija o meddržavnih in medpartijskih odnosih med obema deželama je za Jugoslavijo predstavljala nov izredno pomemben dokument, katerega določila je naša dežela dosledno spoštovala in izpolnjevala. Tretjo obletnico beogradske deklaracije in bližajočo se 10. obletnico zloglasne resolucije Informbiroja smo dočakali v času ideološke zaostrojitve, ki se, podobno kot pred desetimi leti, vključuje vsem svečanim deklaracijam, ponovno prenaša na področje medpartijskih in meddržavnih odnosov.

Pet dni pred tretjo obletnico beogradske resolucije je namreč vlada Sovjetske zveze obvestila našo vlado, da je prisiljena za novih pet let odgoditi izplačevanje prej dogovorjenih kreditov, čeprav so bili ti krediti dogovorjeni in njihovo izkoriščanje urejeno s posebnimi pogodbenimi, ki so bile polnovredno sklenjene med obema državama 12. januarja in 1. avgusta 1956. leta.

Čeprav je z beogradske resolucije zelo natančno določeno, da se deželi ne bosta vmešavali v notranje zadeve druge dežele iz nikakršnih razlogov, brez ozira na to ali so gospodarske, politične ali ideološke narave. Vemo pa, da je v dneh pred VII. kongresom, za časa kongresa in še po njem, Sovjetska zveza zahtevala od nas, da se odpovemo programu ZKJ. Prepovedali so nam torej, da v lastni deželi objavimo svoja stališča in gledanja na notranja in zunanja politična vprašanja.

Sekretar KP Sovjetske zveze Hruščev je na XX. kongresu med ostalim rekel tudi tole: »Stalin je rekel: Samo da migam z mezinom in Tito ne bo več. Tito bo padel.« Hruščev je zatem nadaljeval: »Drago smo mi, Sovjetska zveza, plačati to miganje z mezinom. Stalin je migel ne samo s svojim mezinom, marveč z vsem, s čimer je razpolagal. In vendar Tito ni padel.« Ta del svojega govora je takrat Hruščev zaključil z besedami: »Odstranitev nenormalnih stikov z Jugoslavijo je bila v korist celotnega socialističnega tabora, v korist krepitve miru v svetu.«

Današnji razvoj dogodkov jasno kaže na to, da Sovjetska zveza odnosi nekateri njeni voditelji niso več takega mnenja o medsebojnih odnosih z Jugoslavijo, kakršnega so bili na XX. kongresu KP Sovjetske zveze. Prav to pa da misliti, da niso spremenili svojih stališč samo glede odnosa do Jugoslavije, ampak je prav tako mogoče, da so spremenili svoja stališča tudi v nekaterih temeljnih vprašanjih, po katerih je prav ta kongres dobil svoj zgodovinski pomen. Izkoriščanje gospodarske pomoči za izvajanje političnega pritiska na majhno Jugoslavijo da misliti, da je tudi ostala gospodarska pomoč, ki jo daje Sovjetska zveza, vezana na politične pogoje.

Po zborih volivcev kočevske občine

Pred nedavnimi so bili na območju kočevske občine zbori volivcev. Udeležba je bila zadovoljiva, lahko pa bi bila tudi večja to velja podobno za Kočevje.

Volivci so se pri obravnavanju družbenega plana in proračuna občine Kočevje za leto 1958 dotaknili v precejšnji meri tistih vprašanj, ki jih bodo v bodočem delu reševali sveti in ObLO, v kolikor bo to mogoče uresničiti po razpoložljivih finančnih sredstvih. Veliko je bilo nakazanih tudi takih vprašanj, katere ObLO ne bo mogel rešiti brez sodelovanja delavskih svetov in upravnih odborov podjetij in ustanov, kakor tudi kmetskih združenj in vseh prizadetih volivcev.

KOPRIVNIK

V Koprivniku so volivci izrazili željo, da bi uredili šolski vrt in popravili žlebove na šolski stavbi. Ljudje so navajali stvari, s katerimi niso zadovoljni in jih sami ne morejo rešiti. Tako na primer nihče ne skrbi za hiše, oz. nihče jih ne popravlja. Stanovanjski prispevek je pa treba plačati, zato stanovanjci želijo, da se začne čimprej s popravilom hiš.

FARA

Volivci v Fari so sklenili, da bodo s prostovoljnimi delom izkopal 43 jam za električne drogeve. S tem bodo pripomogli in dali svoj prispevek; pomoč pri elektrifikaciji vasi v dolini Kolpe pa bo dal tudi ObLO.

VRH

Na Vrhu so razpravljali o tem, da je skločina ki znaša 800 din, previsoka in predlagali, naj se zniža na 600 din, saj znaša v sosednji Hrvaški le 500 din. Tudi v veteransko službo in z umetnim osemenjevanjem živine ljudje v Kolpski dolini niso zadovoljni ter ugotavljajo, da se poleže sedaj manj telet. Predlagali so da bi bil v Kolpski dolini stalni veterinarski pomočnik. Sedaj prihajajo veterinarji v te kraje samo od časa do časa. Veterinarska postaja naj bi predloge volivcev proučila in jih rešila skupno s krajevnimi odbori in kmetskim združenjem.

Potrebno bo izvršiti tudi klasifikacijo zemljišč, ker je sedanja stara že 60 let.

KOČEVSKA REKA

V Kočevski Reki so bili volivci mnenja, da je na ObLO Kočevje preveč uslužbencev, ki bremenijo proračun in vprašujejo ali bi se ne dalo število uslužbencev znižati. V pojasnilo samo tole: Res je, da je na občini veliko uslužbencev. Po ukinitvi okraja je ObLO prevzel

veliko nalog ki so bile prej pod pristojnostjo okraja. Seveda pa bo treba stremeti za tem da se bo število zaposlenih uslužbencev zmanjšalo, ko bodo za to danj pogoji; tega pa sedaj spričo velikih nalog, ki jih občina ima, ni mogoče še napraviti. Glede podpiranja občinske knjižnice pa so bili v Kočevski Reki mnenja, naj bi se ta sredstva dala za potujočo knjižnico, češ da bi imelo od tega korist vse prebivalstvo. O tem naj odloči upravni odbor občinske knjižnice.

JESENOV VRT

Na zboru volivcev v Jesenovem vrtu so predlagali popravilo poti, ki so v slabem stanju. Delovnih moči je malo, ker so ostali doma skoro sami starejši ljudje. Občina bo skušala za vsačane to važno zadevo ugodno urediti.

PAPEZI

Tudi v Papezi so govorili o slabih poteh, ki so potrebna popravila, o vprašanju vode v Bezgarjih ter elektrifikaciji okoliških vasi.

Svet za komunalno pri ObLO skuša rešiti čimveč teh problemov v naših vaseh. Vendar so sredstva občine premajhna, za vse te naloge. Zato bo potrebno sodelovanje vseh prizadetih.

Od leve proti desni sedijo: Anton Štimac, direktor hotela »Pugled«, Ljiljana Škrbec, Viktorija Kalič, Lea Dermić, gospod. prodavateljica, Marija Kuhar, Fanika Smeh, Marija Kralj, Antonija Rot in Silva Fakin. Stojijo od leve proti desni: Bernard Jerman, Ivanka Pugelj, Marija Hribar, Marija Zdražnik, Vida Ržek, Marija Gabrijel, Darinka Drakulič, Alojzija Kozar, Andrej Jug, Rozika Goričanec, Janez Frelj, vodja tečaja in Ivan Ivačić, kuharski mojster

Koliko bomo posekali lesa

Družbeni plan okraja Ljubljana predpisuje za leto 1958 v zasebnem sektorju naslednje največje količine lesa (navedli bomo podatke samo za občine bivšega kočevskega okraja), ki ga bo dovoljeno posekati (vse v m³): občina Kočevje 3300 glavcev in 10.100 listavcev; občina Ribnica 9400 iglavcev in

13.500 listavcev; občina Lašče 12.800 iglavcev in 7000 listavcev; občina Sodražica 16.300 iglavcev in 9300 listavcev in občina Dobropole 2500 iglavcev in 13.100 listavcev. V celotnem ljubljanskem okraju je dovoljeno za posek največ do 204.758 m³ iglavcev ter 159.922 m³ listavcev ali skupno 364.680 m³ lesa. Določene količine lesa za sečnjo so maksimalne in se ne smejo preokračiti.

OPEKARNA V LOŠKEM POTOKU

Režijski odbor za gradnjo zdravstvenega doma v Loškem potoku je sklenil, da bodo zgradili opekarno. Opeko namreč nujno rabijo za gradnjo zdravstvenega doma, opeke pa ne morejo dobiti v zadostnih količinah in v predvidenem roku. V Retjah je dovolj sivoce za izdelovanje opeke.

OKRUŠENI VRČKI

Pred kratkim sem bil z družbo v gostilni »Rog« v Kočevju. Naročili smo nekaj vrčkov piva. Natakarnam je prinesel kar tri vrčke, ki so bili močno okrušeni. S tako postrežbo (z vrčki namreč) smo bili nezadovoljni, saj smo morali pri pitju paziti, da si ne bi porazili ustnice ali pa da bi pogoltnili kosček stekla od vrčka. Poškodovane vrčke naj gostinsko osebo odstrani. Mnenja sem, da ima gost pravico zahtevati v gostinskem lokalu.

Nezainteresiranost se tudi maščuje

Uprava za dohodke Obč. LO Kočevje je obvestila z razglasi na vseh uradnih deskan občine Kočevje, da so pripravili predlogi za odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1957/58 vsem obrtniškim gospodarstvom in so bili na razpolago za vpogled od 17. do 27. aprila 1958. Pozvala je vse obrtnike, naj si predloge ogledajo ter dajo svoje pripombe, ali pa se udeležijo zasedanja davčne komisije, ki je zasedala dne 28. aprila 1958 v

sejni dvorani Obč. LO Kočevje. Po dobljenih informacijah si je zelo malo obrtnikov v tem času ogledalo predloge, dočim so na zasedanje komisije prišli komaj 4 obrtniki iz Predgrada in eden iz Kostela.

Komisija je pregledala davčne napovedi, predloge Uprave za dohodke in pojasnila posameznikov ter na podlagi tega sklepala o višini davčnih osnov za odmero dohodnine in prometnega davka.

Pri odmeri pa je komisija upoštevala realnost prijave, okoliščine, v katerih obrtnik dela, starost, kakor tudi, če je obrtnik invalid iz NOV itd.

Se vedno pa so nekateri obrtniki, ki svoje davčne napovedi ne podajo realno, ter tako povzročajo oteženo delo komisiji, ker hočejo z napačnimi podatki komisijo spraviti v drugo smer gledanja.

V prepričanju, da je komisija svoje delo pravilno opravila, pa ostane še vedno vprašanje, zakaj so obrtniki predvsem iz mesta in okolice tako nezainteresirani za delo občinskih organov in komisij. Ali so potem upravičene kritike, če pa je imel vsak možnost, da že prej pove svoje mišljenje in težave, katere bi komisija, v kolikor bi bile objektivne, tudi upoštevala.

Nezanimanje obrtnikov pa se opaža tudi na polju njihove strokovne organizacije. Obrtniki se ne udeležujejo svojih sestankov, ki jih sklicuje Obrtna zbornica in kje naj bi vendar obrtnik iskal pravih in dobrih navodil kot v svoji strokovni organizaciji, ki je prav zato postavljena, da mu pomaga.

Ali se to nezanimanje morda ne maščuje med posamezniki. O tem bi morali obrtniki dobro premisliti. A. J.

DOPISUJTE V »NOVICE«

Upokojenci so zborovali

V nedeljo, 18. maja, so imeli upokojenci podružnice Društva upokojencev Kočevje v dvorani množičnih organizacij občni zbor. Dvorana je bila domala polna upokojencev iz Kočevja in okoliških vasi. Nekateri so prišli celo iz 10 km oddaljenih vasi.

Občni zbor je otvoril predsednik društva Peter Čero. Bilo je zelo živahno. Poročila funkcionarjev društva so bila temeljita in dobro pripravljena. Zastopnik Društva upokojencev LRS iz Ljubljane dr. Franc Minar je v lepem govoru povedal upokojencem nekaj spodbudnih besed in obljubil, da se bo vodstvo Zveze upokojencev LRS še nadalje trudilo za doseg boljših pogojev in nižjih zavarovalnih razredov. D. J.

ZAMOSTEC

P. P. iz Zamosteca je pred dnevi gasil apno. Od tu se je apnena voda odtekala v potok Grdoliščico, od tam pa v Bistrico. Zaradi te vode je poginilo nad 230 postrvi in 37 klinov v skupni teži 14 kg. Ribičsko društvo Sodražica je zaradi tega utrpelo precejšnjo škodo.

Razpis

Na podlagi 21. člena Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52/57)

RAZPISUJE

komisija za razpis mest direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Kočevje:

1. mesto dveh direktorjev trgovskih podjetij na drobno in debelo
2. mesto direktorja Časopisno-založniškega podjetja »Kočevski fisk« Kočevje

Pogoji pod 1.: visokokvalificiran trgovski delavec z najmanj 5-letno prakso v vodenju trgovskih podjetij; — 2. visokokvalificiran grafičar z večletno prakso na vodilnem mestu.

Pravilno kolkovane prošnje z opisom dosedanjega zaposlitve vložiti pri Občinskem ljudskem odboru Kočevje do 20. junija 1958.

Komisija za razpis mest pri ObLO Kočevje

Nace Karničnik:

V Poljanski dolini leta 1942

Konec aprila 1942 je naše partizansko poveljstvo izdalo ukaz, da pridejo vse partizanske enote, ki so bile na območju Kočevske in Notranjske, v splošno ofenzivo proti italijanskemu okupatorju. Taktika tega splošnega napada je bila naslednja: bojne patrle po 10–20 mož, oborožena z enim ali dvema mitraljezoma, naj neprestano napadajo in vzemirajo sovražnika v postojankah, na njegovih pohodih, rušijo naj komunikacije in kaznujejo narodne izdajalce. Sovražnika je treba napasti iznenada, iz zasede, mu prizadejati čim večje izgube, v primeru sovražnikove velike premoci pa se umakniti in ga zopet napasti ob ugodni priložnosti. To je bilo pravzaprav glavno načelo partizanskega vojskovanja, posebno v prvih letih osvobodilne borbe, dokler niso naše enote prešle v frontalno borbo. Ta taktika je imela na okupatorja strahovit učinek. V nekaj dneh je bila vsa Kočevska, razen samega mesta Kočevje in Ribnica, osvobodjena. Tudi Poljanska dolina je bila rešena osvaja-

cev, razen Starega trga, kamor so se zatekli fašisti iz ostalih manjših postojank. Tako je leta 1942 slovensko ljudstvo v tem delu Slovenije prvič v zgodovini praznovalo 1. maj v svobodi. Po vseh osvobodjenih vaseh so bili mitingi, kjer smo ljudstvu tolmačili ideje naše borbe, kar je rodilo velike sadove. Partizanske enote so se pomnožile s prostovoljci, ljudstvo je dobilo še večjo vero in zaupanje v OF, sovrážna propaganda se je ob naših uspehih popolnoma razblinila. Prebivalci Poljanske doline, ki so nas skrajša opazovali z nekega strahom, so se kmalu sprijateljili z nami in so kar tekmovali med seboj, kdo nam bo bolj postal in nudil prenočišče. Bili smo prvi partizani, ki so se pojavili v Poljanski dolini in smo zato vzbujali pri ljudstvu veliko pozornost in spoštovanje.

Po tej splošni ofenzivi partizanskih enot se je okupator umaknil iz manjših postojank in se močno utrdil v večjih in strateško važnejših krajih. Taka postojanka je bila tudi fašistična posadka v Starem

trgu ob Kolpi. Za uničenje te postojanke, ki je štela okoli 200 mož, je bil potreben več obsežnejši načrt. Vedeli smo, da so se fašisti utrdili v šoli, farovžu in cerkvi in da imajo več bunkerjev ograjenih z bočno žico. Take utrbe je težko uničiti in zavzeti brez težkega orožja. Naša oborožitev je bila takrat še dokaj slaba, saj smo imeli le osnovno pehotno orožje, t. j. puške, mitraljeze in bombe. Takšna sredstva so preslaba za uničenje betonskih utrd. Seveda se mnogokrat tudi betonske utrde niso mogle dolgo upirati junaškemu navalu bombažev, ki so s smelnimi podvigi uničevali posadke bunkerjev. Priplazili so se skozi bočno žico do samih bunkerjev in metali bombe skozi strešne line. Marsikdo je to svoje junaštvo plačal z življenjem. Mnogo junakov je obležalo v bojni žici pred bunkerjem. Naše poželjstvo si je prizadevalo, da bi nam hrvaški partizani prišli v pomoč z metalcem mja za uničenje utrjenih delov sovražnih položajev, kar bi nam znatno olajšalo izvedbo napada. Prebradili smo Kolpo in dobili stike s hrvaškimi partizani, ki so bili v vasi Plemenitaš. To je bilo naše prvo srečanje z bratskimi hrvaškimi partizani. To srečanje

je obojestransko dvignilo moralo in še bolj podžgalo gorečnost za izvedbo naših idej, saj smo vedeli, da se borimo za iste cilje. Vendar te hrvaške enote niso imele metalec mja, pač pa so takoj pristali, da nam bodo nudili pomoč pri napadu na Stari trg. To je bilo prvo sodelovanje in prvi večji skupni nastop slovenskih in hrvaških partizanskih enot v boju s sovražnikom.

Na večer pred napadom, t. j. 31. maja 1942, so se zbrale enote Kočevskega odreda v Knežji lipi. Vseh enic odreda ni bilo, ker so bile v akcijah v ostalih predelih Kočevske in Notranjske. Zbralo se je kakih 120 borcev. To je bila za takratne razmere že velika formacija, ki je nastopila v eni sami akciji. Vsi so že doživeli »cigani« krste, kakor smo imenovali prime-re, ko se je novodošli prostovoljec udeležil borbe. Ob takem številu borcev nas je prevzela zavest, da smo nepremagljivi, čeprav je bil sovražnik po številu in oborožitvi znatno močnejši. Med prepevanjem partizanskih bojnih pesmi so se čuli vzdiki OF in Partiji.

Komandant odreda Jože Klanjšek-Vasja je sklical posvet vseh partizanskih starešin. Tu smo do-

bili navodilo za izvedbo akcije. Stane Zakotnik-Johan je prejšnjo noč kot izvidnik pregledal položaje sovražne postojanke in nam je točno opisal, kje so bunkerji in kam je usmerjena njihova dejavnost. (Vsaka, tudi najmanjša, enota je dobila podrobna navodila za udeležbo v tej akciji. Bombaši so imeli nalogo likvidirati posadke bunkerjev. Prodiranje bombažev naj ščiti ogenj mitraljezov in puškarjev. Posamezni borci so bili določeni za odstranjevanje žicnih ovir. Oddelek težkega mitraljeza — »švargloze« — je imel nalogo, da kontrolira sovražnikovo gibanje na območju tik nad vasio, onemogoči delovanje sovražnega težkega mitraljeza v zvoniku cerkve in sploh onemogoči sovražnikovo manevriranje ob njegovem izpadu iz obkrožene postojanke. Seveda je bilo treba tudi računati na pomoč napadeni postojanki, ki bi prišla od zunaj. Ta pomoč bi lahko prišla iz najbližjih postojank, t. j. iz Črnomlja in Vinice. Zato so bile postavljene ob komunikacijah Stari trg—Črnomelj in Stari trg—Vinica zasede z naloge, da zadržujejo sovražnika in preprečijo, da bi nudil pomoč napadeni postojanki. Tudi hrvaški partizani so imeli svojo nalogo.

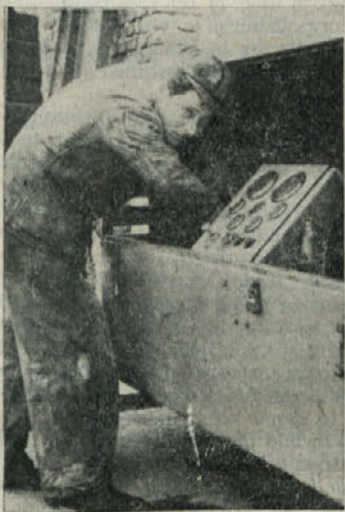
Smer njihovega napada je bila iz kanjona Kolpe proti Staremu trgu. Razpoznavni znaki za glavne vrste operacije so bili: bela raketa, splošni juriš, rdeča raketa umik na izhodne položaje. Bili smo prepričani, da je po tako podrobno izdelanem načrtu uspeh operacije zagotovljen.

Takoj po polnoči smo krenili iz Knežje lipe proti Staremu trgu. Nekaj časa smo hodili kar po cesti do Brezovice. Nato smo krenili na stranske gozdne poti. Medla mesečina je tu in tam prodira drevesne krošnje in nam osvetljevala pot. Na jasnem nebu se je zdaj zdaj utrnula zvezda in za trenutke močnejše osvetlila nebesni svod. Noč je bila čudovito lepa. Marsikoga je ta lepa poletna noč prevzela in je začel razmišljati o svoji usodi in o usodi svojih najbližjih. Kaj je starši, brati, sestrkami ali morda celo z ženo in otroki? Ali jih bo še kdaj videl? Kaj mu bo prinesel današnji dan? Morda ga zadene sovražna krogla in bo obležal na bojnem polju? Ali pa se bo vse srečno izteklo in bomo slavili zmago. Tako in podobno misli je nas spremljalo, ko smo se v največji tišini približevali sovražni postojanki. (Se nadaljuje)

Srečanje z odlikovancem dela

Za prvi maj je bil od predsednika republike odlikovan z medaljo dela med drugimi tudi strojnik pri gradbenem podjetju »Zidar« Kočevje tovariš Ludvik Škaper.

Ko smo pri podjetju kjer dela polzvedovali, na katerem gradbišču dela, smo bili nemalo presenečeni, ko smo zvedeli, da dela kot strojnik na gradbišču v Reki. Pred

Ludvik Škaper

dnevi je po opravih le prišel v Kočevje in s fotokamero smo ga presenetili v trenutku, ko je popravljal velik kompresor.

O sebi nam ni hotel veliko povedati, zato smo več zvedeli o njegovem delu pri njegovih sodelavcih in na upravi podjetja. Rodil se je 25. novembra pred 36 leti v Dolici pri Murski Soboti. Končal je 8 razredov osnovne šole in že kot deček iskal kruha v Franciji. Tu je delal do vojne, medtem pa je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko.

Takoj po vojni se je vrnil v domovino, odslužil kadrovske rok v enoti KNOJ, nato pa dokončal šestmesečni tečaj za strojnike. Pri sedanjem podjetju se je zaposlil pred petimi leti in je vseskozi vreden in sposoben strojnik. Posebno se je izkazal, ko je prevzel rabljene in pokvarjene stroje, ki jih je hitro popravil in danes delajo brezhibno. Ostalim strojnikom je pokazal, da strojnik po potrebi dela lahko tudi na treh gradbenih strojih. Vedno, brez poprejšnjega opozorila, prisloži na pomoč, kadar koli je to potrebno.

Povemo lahko tudi to, da je v zasebnem življenju vzoren mož in oče dveh otrok.

Ob sprejemu medalje dela mu tudi mi v imenu naših bralcev izrekamo lepe čestitke!

Naš obveščevalec

KOLENDAR

Sobota, 7. junija — Zorica
Nedelja, 8. junija — Medard
Ponedeljek, 9. junija — Primož
Torek, 10. junija — Marjeta
Sreda, 11. junija — Srečko
Četrtek, 12. junija — Čedomir
Petek, 13. junija — Anton Pad.

SPOMINSKI DNEVI

V juniju 1943. leta so izvedli Italijani večjo akcijo na ravenske hribe. Nameravali so uloviti rajonski odbor Kočevska Reka, kurirsko stano in tehniko. Partizani so Italijane odbili in jim prizadejali težke izgube.

Okrog 15. junija 1942. leta so partizanske enice napadle italijansko kolono pri cestnem predoru nad Faro. Italijani so se razbežali na vse strani.

Borec Zidanškovega bataljona so okrog 15. junija 1942. leta napadli italijanske enice v vojašnicah na Blokah na Notranjskem.

GIBANJE PREBIVALSTVA

DOLENJA VAS

Umrla je Bojc roj. Nosan Marija, kmetovalka iz Dolenje vasi 132.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega draga moža očeta, sina in nečaka

KARLA JENKA

izrekamo vsem, ki so mu nudili v hudih dneh boleznih pomoč in mu lajšali trpljenje ter ga spremljali na zadnji poti, iskreno zahvalo. Posebno so zahvaljujemo zdravniku dr. Maroltu in medicinski sestrini tovarišici Figarjevi, nadalje medicinski sestrini iz Novega mesta, ki nas je obvestila o njegovem kritičnem stanju, kolektivni KGP, ki nam je omogočil takojšen prevoz in nam šel vsestransko na roke.

Iskrena zahvala kolektivu KGP, stanovniški upravi, Gozdni upravi, lovcom, strelski družini, pevcem in pevkom, nadalje vsem ostalim podjetjem, ustanovam njegovim delovnim tovarišem in prijateljem za krasne vence in vso skrb pri pogrebu. Govornikom za ganljive besede ob grobu in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti in pokrili njegov prerani grob z venci in cvetjem ter vsem, ki so kakorkoli sočustvovali z nami.

Vsem prav prisrčna hvala!

Zalujoča žena Ana, hčerki Pavci in Mojca, mama, oče, stric in ostalo sorodstvo.

Na podlagi čl. 70 Uredbe o plačah delavcev v gospodarskih organizacijah (Ur. l. F.L.R.J. št. 18/57) ter čl. 28 Tarifnega pravilnika Rudnika Kočevje

pozivamo

delavce in uslužbence, ki jim je v letu 1957 prenehalo delovno razmerje, da uveljavijo svojo pravico do dela osebnega dohodka nad tarifnim pravilnikom pri dokončnem obračunu osebnega dohodka po zaključnem računu za leto 1957.

Pravica do dela plač nad Tp izvira iz čl. 69 omenjene uredbe.

Kdor se v roku 3 mesecev ne priglasi, zgubi pravico do plač pri dokončnem obračunu.

Rudnik rjavega premoga
Kočevje

Rudar - Poštar 2 : 1

NOGOMET

Prvega junija je bila v Kočevju na igrišču za šoškovim domom odigrana prvenstvena nogometna tekma I. razreda Ljubljanske nogometne podzveze, med NK »Rudar« in NK »Poštar« iz Ljubljane.

Vreme je bilo sončno, gledalcev je bilo okoli 400. Rudarji so bili v stalni premoči. Že v tretji minuti prvega polčasa so imeli priliko za doseg gola, toda obramba Poštara je bila na svojem mestu. Kljub premoči rudarjev se je igra končala v prvem polčasu brez gola.

V drugem polčasu pa so bili rudarji še boljše, toda niso imeli sreče. Vse, kar so streljali v vrata, so streljali v vratarja ali pa v prečko. V tretji minuti drugega polčasa so gostje zabili avto-gol.

Pri udarcu iz kota ki so ga streljali rudarji, je v kazenskem prostoru

ru nasprotni igralec igral z roko, za kar je seveda sodnik pokazal na belo piko (11 metrov). Kazenski strel je izvedel Čavalič in dosegel gol. S tem je bila usoda »Poštara« zapečatena in zmaga v rokah »Rudarja«. Tik pred koncem tekme, v 43. minuti drugega polčasa, pa se je tudi v rudarjevih vratih potresla mreža. Za nakear je bil končni rezultat 2:1. Tekmo je prav dobro sodil Jakob Golj iz Ljubljane, mejna sodnika pa sta bila Maver in Koleta, oboje iz Kočevja.

Po glavni tekmi sta se srečali B moštv »Rudarja« in »Partizana« iz Kočevja. Tudi tu so Rudarji zmagali z rezultatom 3:2. Gole za »Rudarja« so dosegli: Hegler, Radosavljevič ml. in Vrhovšek. Tekmo je dobro sodil Ivan Koleta.

S. V.

STRELSTVO

Po tekmovalstvu so si gostje ogledali še ureditev tukajšnjih bližnjih posestev. Na tem mestu se v imenu gostov in strelcev Kočevja zahvaljujemo upravi Kmetijsko-gozdarskega posestva Kočevje, ki je omogočila ta ogled ter iz vrst svojih uslužbencev določila enega, ki je goste spremljal.

T. Hočevar

STRELSKO TEKMOVANJE V SODRAŽICI

Zadnje nedeljo je bilo v Sodražici tekmovalje v streljanju z zračno puško za okrajno prvenstvo združenja rezervnih oficijerjev. Tekmovali bi morale ekipe rezervnih oficijerjev iz občin: Ribnica, Kočevje, Sodražica, Velike Lašče in Dobro polje.

Tekmovalja pa so se udeležile še petčlanske ekipe iz Kočevja, Sodražice in Velikih Lašč; ostali dve ekipi sta iz neznanh in neopraciljivih vzrokov odpadli.

V tem tekmovalstvu je zmagala ekipa Kočevja, ki je od 1000 možnih krogov dosegla 681 krogov. Drugo mesto je zasedla ekipa Sodražice, ki je dosegla 638 krogov. Tretje pa je bila ekipa Velikih Lašč, ki je dosegla 595 krogov.

Med posamezniki je dosegel prvo mesto Janez Arko iz Sodražice, ki je dosegel 159 od 200 možnih krogov; drugo mesto Anton Hočevar iz Kočevja, 156 krogov; tretje mesto pa Jože Adamič iz Kočevja s 155 krogi.

Anič Stropnik za njen 25. rojstni dan najlepše čestitke kolektiv »Kočevski tisk« — Kočevje.

Dragi sestri Margareti Brant iz Brokljina želj vse najboljše k njenemu godu, sestra Helena Rus.

DEŽURNE TRGOVINE
Dežurno službo imajo: v soboto, 7. junija, od 7. do 12. in od 15. do 18. ure trgovina »Preharna«, Trg svobode, Kočevje; v soboto, 14. junija, ob istem času pa ima dežurno službo trgovina »Preharna«, Trg svobode, Kočevje.

PRODAM
POSESTVO z 20 ha zemlje, hišo in gospodarsko poslopje, vse novo. — Angel Babič, Hinje 15.

PRODAMO
Avto-moto društvo Kočevje prodaja dele razhodozanega vozila Opel-Blitz in sicer: šasijo, karoserijo, gume, vzmeti in nekaj delov pogonskega sistema. V poštev pri nakupu delov pridejo prvenstveno društva.

RAZPIS
TRGOVINSKE VAJENCE, ki imajo veselje do tehnične in kovinske stroke, predvsem moške, sprejme »Tehnika« Kočevje.

TRGOVINA

Vam nudi

v novo odprti trgovini

motorna kolesa, dvokolesa, šivalne stroje, nadomestne dele, gume vseh vrst, radio aparate, elektro material, kmetijsko orodje, železnino vseh vrst, posodo in pohištvo.

Oskrbite se z originalnimi BERGAMO brusnimi kamni. Prevzamemo v prodajo rabljene stroje, aparate, glasbila in ostalo tehnično blago.

Posredujemo pri nabavi industrijskega blaga.

Prodajamo na potrošniški kredit.

Zaloga motornih koles Panonia, Jawa, Csepel, Simons, TMZ.

PRIMOŽ TRUBAR

oče slovenske književnosti

Letošnjo pomlad je minilo 450 let od rojstva velikega slovenskega reformatorja Primoža Trubarja. Rodil se je mlinarju na Rašičici pri Velikih Laščah. Oče Miha, ki je bil turjaški podložnik, ga je poslal v šole. Najprej je odšel na Reko, nato v Salzburg in končno v Trst, kjer je študiral pri škofu Bonomu, ki je na mladega Trubarja tudi bistveno vplival. Tu se je Trubar navdušil za protestantsko vero in njen program. Navdušil se je tudi za slovenščino, ki je bila do tedaj zaničevana, in sklenil iz tega »pastirskega in hlapčevskega« jezika napraviti knjižni jezik, kar se mu je z mnogimi težavami končno posrečilo.

Trubar je bil vsestransko nadarjen, zato je odšel študirati na Dunaj, da se bolj izpopolni svoje znanje. Po končani študiji je služboval po raznih krajih v Sloveniji, kjer je tudi oznanjal novo vero. Zaradi tega je bil preganjan in njegov prvi izgon iz domovine je eno najvažnejših obdobij v razvoju slovenske književnosti. Tedaj je nastala prva slovenska knjiga. To je bil katekizem v slovenskem jeziku. Obenem je izdal tudi »Abecedarium«. Ker ni mogel vere širiti z živo besedo, jo je hotel s knjigami. Prva knjiga je izšla leta 1551. Trubar je imel z izdajo velike težave. Zato sta se on in tiskar, ki ga je z veliko težavo našel, skrila pod psevdonim.

Čas hiti in hitro gredo ljudje v pozabo, toda Primož Trubar, sin tlačenegega ljudstva iz Rašičice pri Velikih Laščah, bo še dolgo živel med nami v svojih delih, s katerimi si je ustvaril nesmrtni spomenik. Vse njegovo delo je bilo namenjeno zatiranemu slovenskemu ljudstvu. Zato bo živel med nami, živel v družbi ostalih dveh velikanih slovenske književnosti iz tega kraja — Stritarjem in Levstikom.

Tako je nastala prva slovenska knjiga. Toda človek, kakršen je bil Trubar, se ni zadovoljil samo s tem. Nadaljeval je z delom in napisal še vrsto pomembnih del. V letu 1555 je ponovno izdal »Katekizem« in »Abecedarium«, toda v precej spremenjeni obliki. V teh letih se je lotil tudi prevajanja »Novega zakona«, ki ga je poslal med Slovence v več odlomkih. Zatem je Trubar napisal še več knjig. Njegovo zadnje in najobsežnejše delo je prevod Lutrove »Hišne postile«, ki je izšla šele dolgo po njegovi smrti.

Kot vidimo, je bil Trubar človek, ki je veliko storil za razvoj slovenske književnosti. Pri delu ga ni vodila samo verska verna, temveč tudi prava ljubezen do slovenskega naroda in jezika. Trubar je edinstven pojav v slovenski literaturi. Umrl je v Devendingenu na Nemškem, kamor se je zatekel po drugem izgonu iz domovine.

Čas hiti in hitro gredo ljudje v pozabo, toda Primož Trubar, sin tlačenegega ljudstva iz Rašičice pri Velikih Laščah, bo še dolgo živel med nami v svojih delih, s katerimi si je ustvaril nesmrtni spomenik. Vse njegovo delo je bilo namenjeno zatiranemu slovenskemu ljudstvu. Zato bo živel med nami, živel v družbi ostalih dveh velikanih slovenske književnosti iz tega kraja — Stritarjem in Levstikom.

U. I.

Zaključek sezone pri kočevski Svobodi

Do sedaj je bilo vsa leta čutili pri kočevski Svobodi pomanjkanje dobrega režiserja, kar se je pozna-

lo tudi pri delih, ki so jih izvajali. V letošnji sezoni pa se je stanje občutno izboljšalo. Občinski svet Svobode je iz Ljubljane najel polklicnega režiserja za celo sezono 1957-58 in ta je s svojim strokovnim znanjem nudil našim igralcem, amaterjem vsestransko pomoč. Pod njegovim vodstvom je društvo nastudiralo štiri dela. Za začetek sezone so se odločili za Nestorjevo komedijo »Utopljence«. To je vedra ljudska igra z lahko vsebino in je pri občinstvu žela največ uspeha. Kmalu zatem so se nam predstavili z zahtevnejšo dialogno igro »Prava ljubezen«. Zahtevnejša je v toliko, ker praktično nastopata samo dve osebi. Obe vloži sta slajno odigrala C. Znidaršičeva in D. Figar in tako ponovno dokazala, da sta zelo nadarjena in sposobna igralca.

Za Novoletno jeklo je Svoboda pripravila za mladino Goljevo pravljeno igro »Princeska in pastirček«. Nastopili so vsi stari veterani kočevskega odra, vloži princeske in pastirčka pa sta z veliko dovršeno odigrala gimnazijca: šestolka Alenka Kovačeva in drugolovec Okrajšek.

Skozi vse leto smo opažali, da se je igralska raven pod režiserjevim strokovnim vodstvom stalno izboljševala. To so dokazali tudi s Čapkovsko dramo »Matka«, ki je bila vsebinsko najzahtevnejša igralsko pa najbolj dovršena igra. Društvo je pripravilo tudi nekaj gostovanj in sicer so obiskali Faro s komedijo »Utopljence«, Kočevsko Reko z »Utopljence«, Velike Lašče s Čapkovsko dramo »Matka«. Povsod so bili zelo sprejeti in vsi, ki so jih obiskali, so želeli, da bi se zopet kmalu videli.

Naj na koncu omenim še to, da se Svoboda pripravlja za občinski kulturni festival, ki bo od 28. junija do 4. julija.

-ec.

KONEC ŠOLSKEGA LETA

Ker se bliža konec šolskega leta ter doba raznih izpitov in matur, je dejavnost v posameznih mladinskih oddelkih TVD Partizana Kočevje občutno padla. Bati se je, da ne bi zašli v poletniško mrtvilo v telovadnih oddelkih. Veliko mladine je že odšlo na letovanje in v kolonije. Vendar je nujno, da bodo tisti, ki so ostali doma, imeli redne telovadne vadbene ure.

PRI TELEVIZIJSKEM APARATU
Ljubitelji nogometa bodo prišli prihodnji teden na svoj račun. Pričelo se bo svetovno prvenstvo v nogometu, v katerem sodeluje tudi reprezentanca Jugoslavije. Tekme bodo oddajali po radiju medtem ko bodo oddajali 9 tekem tudi po televiziji v programu in prenosu »Eurovizije«. Pripravljeni smo, da bo v sobi Partizana zopet živčav in veliko uganjano o izidih tekem. Ob gledanju prenosov tekem v društvenem televizijskem aparatu bodo dobili lahko hitre odgovore.

„Tehnika“

KOČEVJE

OB ROBU

O mladi brigadirki Olgi Mivšek, doma iz Sodražice ki je sodelovala pri gradnji ceste Ljubljana—Zagreb, smo v našem listu že poročali. Po dveh mesecih dela se je vrnila domov kot udnarica. Sedaj bi se rada zaposlila v domačem kraju. Še tedaj, ko je bila v brigadi je izrazila željo, da bi se zaposlila v »Galanteriji« v Sodražici. Sedaj pa ni z zaposlitvijo nič...

Njena mati N. M., ki je stara že 54 let, nam je pripovedovala, da z družinico zelo težko živi. Njen mož si je v vojni vihri leta 1942 sam vzel življenje ona pa je, kakor pravi, pomagala po svojih močeh osvobodilnemu gibanju in je zato tudi članica organizacije Zveze borcev. Z družino stanuje pri stari materi in nima nič svoje zemlje. Hčerka Olga bi se rada zaposlila da bi si zaslužila vsaj zase. Ima tudi štiri razrede gimnazije vendar zaradi tega ne sil v pisarno ampak bi rada delala v »Galanteriji«. Olgina mati nam je tudi pripovedovala, da je v »Galanteriji« zaposlenih več deklet, ki so doma z večjih kmetij, za njeno hčer, ki je bila v brigadi in se vrnila domov z udnariško značko, pa ni mesta za zaposlitev.

Tudi 16-letna Marija Košmrlj iz Sodražice je bila dva meseca v mladinski brigadi na cesti Ljubljana—Zagreb. V brigado je šla z namenom, da bi se potem, ko bo prišla domov, zaposlila v Sodražici. Tudi za njo ni zaposlitve, čeprav ima njena mati (oče živi že vrsto let z drugo žensko v Kranju in za družino nič ne skrbi) samo hišico.

Draga Požar iz Sodražice, stara 17 let, je bila tudi na mladinski akciji v mladinski brigadi. Za pridno delo v brigadi je dobila pohvalo. Sedaj bi se rada zaposlila. Mati ima hišo z vrtom in še dva nepreskrbljena otroka. Sedaj bi se rada nekje zaposlila.

Vsem trem brigadirkam so pred odhodom iz brigade v štabu brigade povedali, da naj takoj pišejo, če ne bodo dobile v domačem kraju zaposlitve. Tu se nehoti poraja vprašanje: ali za mlada dekleta, ki so voljne delati res ni mogoče dobiti dela in ali udnariška značka in pohvala ter udeležba v mladinski brigadi res nič ne velja?

Iz naših krajev

NAM PIŠEJO

V Kotu imamo vodovod

Z dveh strani mimo vasi Kot je tekla voda po vodovodnih ceveh. Vodovod, ki dovaja vodo sosednji Jurjevici in ostalim vasi, je speljalen pod vznožjem vasi, tako da prebivalci Kota od tega praktično niso imeli nobene koristi.

Že pred vojno so začeli z deli pri zacetju »Lahkega studenca« nad vasio Ravnih dol. Zajetje vode je bilo urejeno še med vojno leta 1943, potem pa je vse skupaj počivalo do leta 1954.

Spomladi leta 1954 so začeli ureničevati drugi del načrta. Polagali so vodovodne cevi čez vasi Kot do Brinja in jih spojili s cevni vodovod iz Lipovšči. Takrat so dobili vodovodno napeljava v Ravnem dolu in Malih Vinicah. V Kotu so bile cevi že položene, zgraditi pa je bilo treba še zbiralnik za vodo in nekatera druga dela.

Prebivalci Kota so vsa dela v zvezi z gradnjo vodovoda in drugih del v letu 1955 opravili s prostovoljnimi delom. Leta 1954 in 1955 je prispeval vsak hišni lastnik 102 ur, kar zneso za 25 posestnikov 2550 prostovoljnih delovnih ur, poleg tega pa so prispevali še 140 prostovoljnih ur z različnimi voznjaki in precejšnje denarne prispevke.

Z delom pri gradnji vodovoda so nadaljevali lani in predlani ter letos pozimi. Vsak lastnik je pri tem opravil po 34 ur prostovoljnega dela.

Seveda ni šlo pri tem vse gladko. Vodovodni odbor je imel s posamezniki težave, ker niso verjeli v uspeh velike akcije. Bili so tudi taki, ki bi radi vse stroške z gradnjo vodovoda naprtili občini. No, kljub vsem težavam je vodovod le zgrajen in danes so verjetno zadovoljni z zdravno pitno vodo tudi tisti, ki so bili nekoč nasprotniki vodovoda.

Vodovodni odbor se v imenu vaščanov Kota zahvaljuje vsem, ki so na ta li drug način pomagali, da so prebivalci dobili vodo, predvsem pa ljudskemu poslancu Matiji Ma. ležiču, sanitarnemu tehniku Štepu iz

Kočevoja, ObLO Ribnica ter graditeljem.

Vodovodni odbor v Kotu vabí vse prebivalce Ribniške doline in ostale delovne ljudi, v nedeljo 8. junija na veliko veselico.

Izlet kočevskih dijakov

Pred kratkim smo dijaki obeh čet, tretjih razredov gimnazije v Kočevoju odšli na poučni izlet. Ogledali smo si hidrocentralo in Zbiljsko jezero, ki je nastalo ob zajeitvi Save. Voda, ki je zbrana v tem precej velikem jezeru, poganja turbine.

Hidrocentrala ob Zbiljskem jezeru predstavlja mogočno zgradbo, ki je na nas naredila velik vtis. Ogledali smo si jo natančno, tovariši, ki nas je vodil, pa nam je vse razložil. Videli smo generatorje, kjer se ustvarja električna energija in transformatorje, s katerimi spreminjajo električno napetost in potem po daljnovodih odvajajo tok do določenih postaj. Poleg teh je tu še mnogo varnostnih naprav, ki omogočajo, da okvare v strojih hitro ugotovijo in popravijo.

Ko smo si vse to ogledali smo domeli, zakaj naša država polaga tolikšno važnost na gradnjo hidrocentral.

Prometna nezgoda pri Sodražici

V torek, dne 3. junija, je vozil tovorni avto, last Avto-moto društva Kočevoja, les iz Srednje vasi proti Ribnici. Tovornjak je upravljali sofer Ciril Matko. Ko je vozil po klanecu navzdol, so mu že blizu Sodražice odpovedale zavore. Hotel je izvoziti v ovinku tik pred Sodražico s ceste na njivo, da bi tako preprečil morebitno trčenje z na. sproti prihajajočimi vozili. Vozel skrajno desno po jarku ni opazil globokega odtočnega kanala. Desno kolo je podrla občestni kamen tik pred kanalom, in desno prvo kolo se je zavrló. V saltu je iztresel tovor, nakar je preko lesa napravil še en salto ter obstal postavljen »na noge« na njivi. Pri preobrača-

GASILSKI DOM NA GORI

Zaradi vremenskih neprilik je bila napovedana slovesnost otvoritve gasilskega doma na Gori preložena od 1. maja na 8. junij. Slavje se bo začelo ob 14. uri popoldne. Gasilci z Gore so pripravili za ta dan veselico, dohodek od veselice pa je namenjen z opremo doma in nabavo gasilskega orodja.

Bastar
Violanda
dijakinja

Razstava prometnih prekrškov

Od 28. maja do 2. junija je bila v dvorani množičnih organizacij v Kočevoju odprta »Razstava prometnih prekrškov«. Razstava je imela namen prikazati uporabnikom ceste, posebno še otrokom kako se lahko obvarujejo pred prometnimi ne. zgodami.

Pred očmi obiskovalcev so se zvrstile slike ki so nazorno prikazovale vzroke prometnih nesreč. Za prometne nesreče na cestah niso krivi

samo vozniki motornih vozil, pač pa mnogokrat tudi kolesarji z nepravilno vožnjo po sredni cesti, s preveč obteženim kolesom, z vožnjo pomoči brez luči itd. Večkrat povzročijo nesrečo nepravilno prehitvanje motornih vozil, prehod pešcev čez zaprte zapornice železniške proge, igranje otrok na cestah itd. Največje zlo, ki največkrat botruje nesrečam, pa je alkohol. Zato nam je na razstavi še posebno poudarjeno: »Ne pij, kadar si na voznji; če si pa pij, nikar ne vozi!«

Na grafikonih je bilo prikazano, da število prometnih nesreč iz leta v leto raste. To je žalostna ugotovitev in obenem tudi opozorilo, da je že skrajni čas, da postanemo vsi do tega problema pozornejši. Da se bo število prometnih nesreč zmanjšalo pa je najvažnejše, da se seznanimo s cestno-prometnimi predpisi, da se bomo vedeli kako voziti ali hoditi po cesti kje in kdaj prečkati ceste, železniške proge in vse drugo, kar je treba danes vedeti spriču vedno bolj naraščajočega prometa. Če bomo vedeli osnovne stvari iz cestno-prometnih predpisov in se po njih ravnali, bo število prometnih nesreč precej manjše.

Razstava prometnih prekrškov v Kočevoju je bila zelo poučna in je lahko vsakemu žal, kdor si je ni ogledal.

4. junija pa je bila ta razstava odprta tudi v Ribnici. V času razstave so v osnovnih šolah in gimnaziji organizirali predavanja za učence in dijake o cestno-prometnih predpisih in vzrokih prometnih nesreč. Tako predavanje, spremljano s filmom, je bilo tudi v dvorani kina v Kočevoju.

Naj še dodamo, da je bil pred kratkim v osnovni šoli v Ribnici zakučec tečaja o prometnih predpisih ki ga je organiziralo Avto-moto društvo. Pionirji so polagali izpite in so se pri odgovorih vsi dobro odrezali. Vsi pionirji so dobili značke in izkaznice Avto-moto društva Ribnica.

AVTO IN VPREŽNI VOZ

TRČILA

Pred kratkim se je na cesti med vasi Hoče in Gregor pripetila prometna nesreča. Janez Rigler iz Praproč se je pripeljal s vprežnim vozom iz Hoče in se blizu vasi Gregor srečal z osebnim avtomobilom. V tem trenutku se je konj splašil in vprežni voz se je prevrnil. Pri tem sta bila poškodovana Alojz Rigler, upokojeni živnozdravnik in voznik Janez Rigler. Alojz Rigler je dobil težje poškodbe in je bil odpeljan v ljubljansko bolnišnico, vtem ko je bil Janez Rigler le laže poškodovan. Ker sta oba voznika vozila pravilno, je vzroke nesreče treba pripisati podivjanemu konju.

R. I.

Alkohol - veliko zlo

Kljub temu da so se alkoholne pijače podražile, to ne moti nekaterih pijancev, da popijajo v gostilnah, pa naj si bo to v Kočevoju ali Ribnici. Nekateri, alkoholu vdaní ljudje, takoj, ko prafmejo mesečne zaslužke, hite v gostilne in pijejo kot za stavo. Večkrat se pri meri, da pride v gostilno otrok očeta-pijanca in ga prosi, naj gre domov, ker je tako mama naročila. Toda otrokove prošnje so običajno bob ob steno. Tak oče v pijači pozabi na vse dolžnosti in skrbi, ki jo ima do družine in mu je malo mar,

če bo njegova družina in on sam ostale dneve v mescu stradal.

Ob takih priložnostih pride večkrat tudi do pretefov. Alkohol za temni um in pijanec v takem stanju ne ve, kaj dela. V zadnjem času je bilo zabeleženo več pretefov, ki so jih povzročili kronični pijanci in nekateri poklicni pretepači. Proti takim ljudem bo treba nekaj ukreniti.

Pa še nekaj za gostilničarje! Če pride v vaš lokal vinjen človek, mu ne dajte alkoholnih pijač.

-nik

TO IN ONO

SESTANEK V SODRAŽICI

Pred kratkim je bil v Sodražici sestanek Turistično-olepševalnega društva Sodražica. Sestanku je prisostvoval med drugimi gosti tudi podpredsednik OLO Ljubljana Janez Pirnat. Po sestanku so odšli na Travno goro v novi turistični dom. Tu so se pogovorili o tem in onem v zvezi z otvoritvijo doma, ki bo 15. junija letos. Predvideno je, da bodo povabljeni na otvoritev doma tudi »Planšarji«.

Dom na Travní gori bo velikega pomena za otroške kolonije. Tako bo prišla najbrž 1. julija prva skupina otrok (okrog 80) v kolonijo na Travno goro. Višinski zrak in bujni gozdovi ter novi dom na Travní gori imajo vse pogoje za turizem v tem predelu naše domovine.

GARANCIJSKE IZJAVE

Občinski ljudski odbor Kočevoja je potrdil garancijsko izjavo za Kmetijsko-gozdarsko posestvo Kočevoja, ki bo nabavilo stroje v znesku 15.000.000 din, podjetju »Avto« pa za nabavo avtobusov in kamionov v višini 48.000.000 din. Nadalje je podjetju »Ključavničarstvo« odobril 12.000.000 din obratnega kredita.

SUHA ROBA

Trgovsko podjetje »Suha roba« Sodražica se bavi, kot že samo ime podjetja pove, z odkupom suhe ro-

be, to je izdelkov domače obrti. Podjetje namerava povečati odkup teh izdelkov.

NOV VOZNI RED NA ŽELEZNICI

veljaven od 1. junija 1958

Vlak št.	6822	6824	6826	6828	6874
Kočevoja	odhod 3.52	10.35	15.25	18.05	13.15
Stara cerkev	odhod 3.58	10.41	15.31	18.11	13.23
Lipovec	odhod 4.13	10.56	15.46	18.26	13.38
Ribnica	odhod 4.26	11.09	15.59	18.39	13.54
Zlebič	odhod 4.36	11.19	16.09	18.49	14.05
Ortnek	odhod 4.47	11.31	16.20	19.01	14.24
Dvorska vas	odhod 4.57	11.41	16.30	19.11	14.37
Vel. Lašče	odhod 5.03	11.47	16.36	19.17	14.47
Dobrepolje	odhod 5.10	11.54	16.43	19.24	—
Ljubljana	pridhod 6.30	12.58	17.45	20.40	—

Povratak iz Ljubljane

Vlak št.	6821	6823	6825	6827	6873
Ljubljana	odhod 5.05	11.40	14.24	19.35	—
Dobrepolje	odhod 6.27	12.56	15.41	20.48	—
Vel. Lašče	odhod 6.40	13.09	15.54	21.01	5.05
Dvorska vas	odhod 6.49	13.18	16.03	21.10	—
Ortnek	odhod 7.03	13.32	16.18	21.24	5.37
Zlebič	odhod 7.11	13.40	16.26	21.32	5.46
Ribnica	odhod 7.22	13.52	16.37	21.43	6.02
Lipovec	odhod 7.33	14.04	16.49	21.55	6.14
Stara cerkev	odhod 7.46	14.19	17.04	22.09	6.31
Kočevoja	pridhod 7.52	14.25	17.10	22.15	6.38

97. Skoro pol leta po teh dogodkih se je zbralo v Ljubljani vojno sodišče. Sodiči je moralo rokovernjače, tiste, ki so jih ujeli v črnem grabnu in tiste, ki so jih pozneje na ta ali oni način prišli.

Bili so to naši znanci: Bojce in Toča, ki sta že popolnoma okrevala, Samoglav, mešetar Tonček in še nek rokovernjač, ki so ga zalotili pri menjanju ukradenih bankovcev.

98. O samem sodnem procesu so se ohranili zapiski, ki jih je iz francoščine naš Vodnik takole prevedel:

»Tj na povelje Excelez gospoda Maršala vojvoda, poglavarja slovenskih dežel, vkup poklicani vojskinci sodniki, so se zbrali v svoji njim odkazani hiši, da bi sodbo sklenili čez obdolžene...«

Nato zapisnik navaja rokovernjaške grehe ki so nam že tako poznani.

99. Obsojenih je bilo 32 hudodelcev, ki so bili navzoči pri roparskem napadu. Zanje so zvedeli, ker so jim ujetniki povedali njihova imena. Tudi Groga je bil imenovan, a kaj več o njem niso vedeli. Pred sodiščem jih je stalo le pet, ostali so bili sojeni »v odsotnosti«.

Vsi prisotni obtoženci so bili obsojeni na smrt. Nobena pritožba ni mogla več odvrniti te obsodbe. Še najbolj ravno dušno je sprejel sodbo Peter, ki je z očmi ujel Tončka in se mu porogljivo nasmešnil: kajti nekoč se je kobilar norčeval, da bosta skupaj visela.

100. Popoldne se je zbralo na pokopališču mnogo ljudstva. Ob treh je prišel tja močan vojaški oddelek z obsojenci. Postavili so jih k zidu, nato je bral vojni komisar še enkrat vso obsodbo.

Nekoliko trenutkov pozneje so zagrmeli strelji iz francoskih pušk in pravil je bil plačan krvavi dolg.

In kak prostor je to, kjer se je to godilo! Kako lepo se vidi tja na Kamniške planine in na goro, pod katero se vije črni graben!

Peter Kotnik, rudar iz Zelenj je v zabojček vsadil paradiznik in ima danes že zrele sadove. Pravi da so ti paradizniki veliko boljše od običajnih. Upa, da bo s semenom tega paradiznika vzgojil novo vrsto, ki bi hitreje dozorevala in imela trikrat močnejši okus.